

Datum: 2022-09-30
Handläggare: Jonas Nordlander
Direktr:
Diariernr: 2022.305 BUN

Barn- och ungdomsnämnden

Förskolans inre organisation

Ärendebeskrivning

Barn- och ungdomsnämnden har följt barn- och ungdomsförvaltningens arbete med målsättning för barngruppernas storlek i förskolan sedan 2016-06-07 § 45 med utgångspunkt från Skolverkets Allmänna råd för Förskola, där riktmärke om barngruppernas storlek anges. Ärendet har återrapporterats till Barn- och ungdomsnämnden vid följande tillfällen; 2017-10-24 §93, 2018-12-18 §116, 2019-10-22 §90, 2020-03-24 §20, 2020-10-06 §63 och 2021-03-23 §21 och 2021-10-19 §95.

Förvaltningens yttrande

De allmänna råden utgår från prioriterade områden som Skolverket identifierat som viktiga att ge förskolor och huvudmän stöd och vägledning i. Råden framhåller bland annat att barngruppen ska ses som en viktig och aktiv del i barns utveckling och lärande. Barngruppernas storlek i förskolan är en av de kvalitetsfaktorer som har betydelse för barns trygghet, utveckling och lärande. I allmänna råd för måluppfyllelse i förskolan anger Skolverket ett riktmärke för barngruppernas storlek på 6-12 barn för åldrarna 1-3 år och 9-15 barn för åldrarna 4-5 år. Skolverkets bedömning utgår bland annat från en kartläggning av forskning och beprövad erfarenhet kring barngruppernas storlek i förskolan.

Nuläge i verksamheten

Förvaltningen arbetar med att fortsätta utveckla förskolans organisation utifrån de förutsättningar som finns i beslutad budget. För att nå barngrupper av mindre storlek behöver barnen delas in i fler olika grupper på respektive förskola. Skolverkets riktmärke är vägledande liksom hänsyn till barnens ålder, utveckling, behov och lokaler. Arbetet utgår ifrån barnens behov, verksamhetens bästa och lokala förutsättningar. För att nå målsättningen med mindre barngrupper under dagen pågår ett utvecklingsarbete för att utveckla organisationen på respektive förskola under ledning av ansvarig rektor. Utvecklingen kräver ett långsiktigt arbete med fokus på verksamhetsutveckling; inre organisation, lokaler och medveten schemaläggning. Förskolans rektorer arbetar nu med att ta fram en gemensam utvecklingsplan som ett led i att utveckla en likvärdig förskola av hög kvalitet. En del av detta arbete handlar om att möjliggöra mindre undervisningsgrupper under del av dagen.

Förvaltningen har med utgångspunkt från de analyser som görs inom ramen för förskolans systematiska kvalitetsarbete konstaterat att undervisningens kvalitet i förskolan är högre vid de enheter som också kommit långt i förändringsarbetet. Barnen får större möjlighet till delaktighet och inflytande i de mindre grupperna och pedagogerna kan i större utsträckning utgå från barnens nyfikenhet och intresse. Pedagogerna kan också anpassa verksamheten utifrån enskilda barns behov av anpassningar och särskilt stöd.

Förutsättningarna för att arbeta med mindre grupper skiljer sig dock åt mellan olika förskolor. Storleken på förskolan och lokalernas utformning påverkar möjligheterna att kontinuerligt under dagen anpassa grupperna. På de mindre förskolorna är det svårare att koncentrera

personalresurser till planerad undervisning i mindre barngrupper mitt på dagen då det är färre personal som också måste bemanna hela dagen.

En viktig pusselbit för att utveckla förskolans organisation för högre kvalitet och minskade barngrupper är personalgruppernas sammansättning och förtydligande av förskolans olika yrkesroller. I förskolan har en ny befattning som förskoleassistent införts. Den nya befattningen innebär också en möjlighet att komplettera och utveckla förskolans inre organisation med mer renodlade tydliga uppdrag utifrån yrkesroller. Ett kompetenshöjande utvecklingsarbetet kring dessa frågor görs tillsammans av rektorer i förskola. Förvaltningen har deltagit i Göteborgsregionens gemensamma projekt, kompetensförstärkning förskola, som syftade till att utbilda befintligt anställda barnskötare som saknar utbildning för arbete med barn i förskola. Totalt har 13 medarbetare deltagit i utbildningssatsningen och kommer vid årsskiftet att vara färdiga med utbildningen.

Från och med 2022 har särskilt statsbidrag för minskade barngrupper ersatts av ett nytt statsbidrag för kvalitetshöjande åtgärder inom förskola (SFS 2021:848). Statsbidraget fördelas genom socioekonomisk struktur enligt beslut i Barn-och ungdomsnämndens budget 2022. Statsbidraget utgör därmed en del i resursfördelning och förutsättningar för att utveckla en likvärdig förskola och att utjämna skillnader i barns livsvillkor tillsammans med fortsatt arbete för att skapa mindre undervisningsgrupper under så stor del av dagen som möjligt.

Förvaltningen konstaterar att uppdraget att formulera och fastställa målsättning för barngruppernas storlek kan avslutas. För att fortsätta följa arbetet med förskolans kvalitet föreslår förvaltningen att frågan om barngruppernas storlek följs tillsammans med analyser av förskolans lärmiljöer, då de har en central roll i möjligheten att organisera för undervisning i mindre grupper. Arbetet pågår i förvaltningens förskolor och utvecklas tillsammans av rektor tillsammans med personalen vid respektive enhet.

Ekonomisk bedömning

Beslutet har ingen ekonomisk påverkan.

Förslag till beslut

Redovisningen godkänns.

Ärendet avslutas.

Barn och ungdomsnämnden ger förvaltningen i uppdrag årligen redovisa arbetet med förskolans inre organisation vad gäller förskolans lärmiljöer och barngruppernas storlek.

Helena Balte
Förvaltningschef

Jonas Nordlander
Barnomsorgssamordnare